

Felles journal etter pasientjournalloven § 9

Mange tannleger i privat sektor benytter såkalt felles journal. Vi skal i det følgende redegjøre for hvilke regler som gjelder, og hvilke konsekvenser det får når man velger å benytte felles journal.

Pasientjournalloven § 9 åpner opp for at virksomheter kan inngå samarbeid om felles journal. Bestemmelsen lyder som følger:

§ 9 Samarbeid mellom virksomheter om behandlingsrettede helseregistre

To eller flere virksomheter kan samarbeide om behandlingsrettede helseregistre, jf. § 8. Virksomhetene skal da inngå skriftlig avtale om

- a) hva samarbeidet omfatter,
- b) hvordan pasientens eller brukerens rettigheter skal ivaretas,
- c) hvordan helseopplysningene skal behandles og sikres, også ved endringer i eller opphør av samarbeidet, og
- d) dataansvar.

Direktoratet for e-helse har utarbeidet en veileder med avtaleeksempler ved samarbeid om felles journal. Se her: <https://ehelse.no/personvern-og-informasjonsikkerhet/norm-for-informasjonsikkerhet/normen/veileder-med-avtaleeksempler-ved-samarbeid-om-felles-journal>

I privat sektor er hver tannlege som er selvstendig næringsdrivende i denne sammenheng å anse som en virksomhet. Altså er både praksiseier og assistenttannlege å anse som en virksomhet.

Bestemmelsen krever at det skal inngås skriftlig avtale om samarbeid om behandlingsrettede helseregistre, og den setter krav til innholdet i avtalen. Avtalen skal sikre klare ansvarsforhold.

Det er ikke satt noen grense for hvor omfattende samarbeidet kan være. Det åpnes for et omfattende samarbeid med et stort antall virksomheter og pasienter.

Det skal blant annet fremgå av avtalen hvem som er dataansvarlig. Det kan avtales delt behandlingsansvar, det vil

si at flere virksomheter er ansvarlige. Det skal også fremgå av avtalen hvordan virksomhetene skal håndtere sikkerheten med tilgangsstyring mv., og hvordan pasientens rettigheter skal ivaretas, for eksempel med rutiner for hvordan henvendelser fra den registrerte skal håndteres.

Når det gjelder tilgangsstyring gjelder i utgangspunktet pasientjournalloven § 19. Det følger av denne bestemmelsen, sammen med helsepersonellovens regler om taushetsplikt, at opplysningene bare kan gjøres tilgjengelige når de er relevante og nødvendige for vedkommendes arbeid og i samsvar med gjeldende bestemmelser om taushetsplikt. Det er kun de som har et tjenstlig behov som skal få opplysningene, og de skal ikke få flere opplysninger enn det som er relevant og nødvendig for å yte helsehjelpen.

Når en tannlege trekker seg ut av samarbeidet, og dermed ut av avtalen, tilsier hensynet til å kunne gi tilsynsmyndigheter og pasienter innsyn, samt hensynet til andre, viktige aspekter ved dokumentasjonsplikten, at tannlegen som trekker seg ut bør ha med seg visse opplysninger. Han/hun må ha med seg opplysninger om pasienter som har vært behandlet, men som ikke lenger skal behandles av ham eller henne, og om pasienter som har vært behandlet, og som fortsatt skal motta behandling av denne tannlegen.

Tannlegen, som er behandlingsansvarlig, og som har rettigheter og plikter knyttet til det å føre journal, skal, slik vi ser det kunne ta med seg journalen i sin helhet når han trekker seg ut av samarbeidet. Dette uavhengig av om pasientene har vært behandlet og ikke kommer til å bli behandlet igjen, eller om pasientene har vært behandlet og forblir pasienter også i tiden som kommer, og uavhengig av om det er tannlegen selv eller om det er annet helsepersonell som har ført opplysningene.

Etter vår oppfatning er det rettslig adgang for praksiseieren å beholde journalen i sitt system.

Elin Kvernø
Advokatfullmektig i NTF